Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/1739

24.6.2024

RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2024/1739

av den 24 juni 2024

om ändring av förordning (EU) nr 269/2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 215,

med beaktande av rådets beslut 2014/145/Gusp av den 17 mars 2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende ([1]),

med beaktande av det gemensamma förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och Europeiska kommissionen, och

av följande skäl:

(1) Rådets förordning (EU) nr 269/2014 ([2]) ger verkan åt de restriktiva åtgärder som föreskrivs i beslut 2014/145/Gusp.

(2) Den 24 juni 2024 antog rådet beslut (Gusp) 2024/1738 ([3]), om ändring av beslut 2014/145/Gusp. Genom beslut (Gusp) 2024/1738 införs ett undantag som gör det möjligt att frigöra penningmedel som frysts på grund av deltagande av en mellanhandsbank som är uppförd på förteckningen vid överföringen av dem, på villkor att överföringen sker mellan två fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som inte är uppförda på förteckningen och att den utförs med hjälp av konton hos kreditinstitut eller andra finansinstitut som inte är uppförda på förteckningen. Genom beslut (Gusp) 2024/1738 införs också ett undantag som gör det möjligt att frigöra penningmedel som frysts på grund av deltagande av en utgivande bank som är uppförd på förteckningen, på villkor att överföringen sker mellan två fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som inte är uppförda på förteckningen.

(3) Det är lämpligt att klargöra att det skydd från ansvar som ges unionsaktörer om de inte kände till och inte hade någon rimlig anledning att misstänka att deras handlingar skulle strida mot unionens restriktiva åtgärder inte kan åberopas om unionsaktörerna har underlåtit att på lämpligt sätt iaktta tillbörlig aktsamhet. Det är lämpligt att offentlig eller lättillgänglig information vederbörligen beaktas vid iakttagandet av sådan tillbörlig aktsamhet. Därför kan en unionsaktör till exempel inte med framgång åberopa sådant skydd när den anklagas för att ha brutit mot berörda restriktiva åtgärder på grund av underlåtenhet att utföra enkla kontroller eller inspektioner.

(4) För att säkerställa överensstämmelse med Europeiska unionens domstols tolkning i mål C-72/11 bör bestämmelsen om förbud mot kringgående ändras för att klargöra att kraven på kännedom och avsikt är uppfyllda inte bara när en person uppsåtligen eftersträvar syftet att kringgå restriktiva åtgärder, utan även när en person som deltar i en verksamhet som syftar till att kringgå restriktiva åtgärder eller har sådan verkan förstår att sådant deltagande kan ha detta syfte eller denna verkan, och godtar en sådan möjlighet.

(5) Det är lämpligt att införa en bestämmelse som gör det möjligt för medborgare och företag i medlemsstaterna att få ersättning från ryska individer och enheter som orsakat dem skada. Det inbegriper skada som förorsakats de företag som de äger eller kontrollerar, i samband med ett avtal eller en transaktion vars genomförande påverkades av de åtgärder som införts enligt förordning (EU) nr 269/2014, förutsatt att den berörda medborgaren eller företaget i medlemsstaterna inte har faktisk tillgång till rättsmedel, till exempel enligt det berörda bilaterala investeringsavtalet. Sådan ersättning kan krävas vid medlemsstatens domstolar i enlighet med relevanta bestämmelser i unionsrätten och nationell rätt om domstols behörighet och domstolsförfaranden på privaträttens område, inbegripet sådana som rör eventuella interimistiska förfaranden.

([1]) EUT L 78, 17.3.2014, s. 16.
([2]) Rådets förordning (EU) nr 269/2014 av den 17 mars 2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 78, 17.3.2014, s. 6).
([3]) Rådets beslut (Gusp) 2024/1738 av den 24 juni 2024 om ändring av beslut 2014/145/Gusp om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L, 2024/1738, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1738/oj).

(6) För att öka medvetenheten om efterlevnadsåtgärder är det lämpligt att medlemsstaterna rapporterar om sanktioner som ålagts för överträdelser av de restriktiva åtgärderna.

(7) Om en fysisk eller juridisk person frivilligt, på ett uttömmande sätt och i god tid redovisar en överträdelse av de restriktiva åtgärderna bör det vara möjligt för de nationella behöriga myndigheterna att ta vederbörlig hänsyn till denna självredovisning när de tillämpar sanktioner, när så är lämpligt, i enlighet med nationell förvaltningsrätt eller annan relevant nationell rätt eller andra relevanta nationella regler. De åtgärder som medlemsstaterna vidtar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1226 ([4]) och de däri uppställda kraven avseende förmildrande omständigheter är tillämpliga.

(8) I linje med målen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, nämligen att bevara freden, stärka internationell säkerhet och främja internationellt samarbete, demokrati och rättsstatens principer, och mer specifikt de mål som eftersträvas med beslut 2014/145/Gusp, är det lämpligt att säkerställa att de handlingar som innehas av rådet, kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten) om kontrollen av efterlevnaden av de restriktiva åtgärder som anges i förordning (EU) nr 269/2014, eller om förhindrande av överträdelse eller kringgående av dessa åtgärder, är föremål för tystnadsplikt och omfattas av det skydd som ges av de regler som är tillämpliga på unionens institutioner, eftersom information i de handlingarna skulle kunna användas för att hindra kontrollen av efterlevnaden av de åtgärderna eller äventyra deras effektivitet, eftersom de berörda personerna och enheterna skulle kunna agera på ett sådant sätt att kontrollen av efterlevnaden av dem förhindras. Detta skydd bör också säkerställas för gemensamma förslag från den höga representanten och kommissionen om ändring av förordning (EU) nr 269/2014 och därmed relaterade förberedande handlingar, eftersom ett utlämnande av dem skulle kunna påverka effektiviteten hos de åtgärder som anges i beslut 2014/145/Gusp och i den förordningen och utarbetandet av och förhandlingen på grundval av framtida förslag. Vissa åtgärder som ingår i sådana gemensamma förslag och som av olika skäl inte kan antas av rådet förs ofta in i senare förslag av kommissionen och den höga representanten. Det är viktigt att skydda denna initiativrätt från all form av inflytande från offentliga eller privata intressen som, utanför anordnade samråd, försöker tvinga unionens institutioner och unionens tjänsteavdelningar att föreslå, anta, ändra eller komma överens om en ändring. Ett utlämnande skulle kunna medföra att eventuella nya åtgärder för frysning av tillgångar blir ineffektiva på grund av att det redan har avslöjats att de kommer att antas. Det bör därför presumeras att ett utlämnande av dessa handlingar skulle skada unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhet eller deras internationella förbindelser.

(9) De åtgärderna omfattas av tillämpningsområdet för fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och lagstiftningsåtgärder på unionsnivå är därför nödvändiga, särskilt för att säkerställa att åtgärderna tillämpas på ett enhetligt sätt i samtliga medlemsstater.

(10) Förordning (EU) nr 269/2014 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU) nr 269/2014 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 6b ska följande punkter införas:

”5h. Genom undantag från artikel 2 i denna förordning och under förutsättning att de berörda penningmedlen frysts till följd av deltagande av en juridisk person, en enhet eller ett organ som förtecknas i bilaga I till denna förordning och som agerar som mellanhandsbank vid en överföring av dessa penningmedel från Ryska federationen till unionen, får de behöriga myndigheterna i en medlemsstat, på sådana villkor som de finner lämpliga, ge tillstånd till att vissa frysta penningmedel frigörs, efter att ha fastställt att överföringen av sådana penningmedel

a) sker mellan två fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som inte förtecknas i bilaga I till denna förordning,

b) utförs med hjälp av konton hos kreditinstitut som inte förtecknas i bilaga I till denna förordning, och

c) inte strider mot artikel 2.2 eller artikel 9 i denna förordning.

Denna punkt ska inte tillämpas på frysta penningmedel eller ekonomiska resurser som innehas av värdepapperscentraler i den mening som avses i förordning (EU) nr 909/2014.

([4]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1226 av den 24 april 2024 om fastställande av brottsrekvisit och påföljder för överträdelse av unionens restriktiva åtgärder och om ändring av direktiv (EU) 2018/1673 (EUT L, 2024/1226, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj).

5i. Genom undantag från artikel 2 i denna förordning, och under förutsättning att den berörda betalningen frystes till följd av att en överföring från Ryska federationen till unionen inleddes via eller från en juridisk person, en enhet eller ett organ som förtecknas i bilaga I till denna förordning, får de behöriga myndigheterna i en medlemsstat, på sådana villkor som de finner lämpliga, ge tillstånd till att denna frysta betalning frigörs efter att ha fastställt att överföringen av den betalningen

a) sker mellan två fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som inte förtecknas i bilaga I till denna förordning, och

b) inte strider mot artikel 2.2 eller artikel 9 i denna förordning.

Denna punkt ska inte tillämpas på frysta penningmedel eller ekonomiska resurser som innehas av värdepapperscentraler i den mening som avses i förordning (EU) nr 909/2014.

Mottagarna av en överföring som avses i första stycket i denna punkt får endast vara medborgare i en medlemsstat, i ett land som är medlem i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller fysiska personer med tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd i en medlemsstat, i ett land som är medlem i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz.

Ett tillstånd per sökande får beviljas enligt denna punkt.

Den berörda medlemsstaten ska informera övriga medlemsstater och kommissionen om varje tillstånd som beviljas enligt denna punkt inom en vecka från det att tillståndet beviljades.”

2. I artikel 9 ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. Det ska vara förbjudet att medvetet och avsiktligt delta i verksamhet vars syfte eller verkan är att kringgå förbud i denna förordning, inbegripet genom att delta i sådan verksamhet utan att uppsåtligen eftersträva detta syfte eller denna verkan, men med medvetenhet om att sådant deltagande kan ha detta syfte eller denna verkan och med godtagande av en sådan möjlighet.”

3. Följande artikel ska införas:

”Artikel 11a

Varje person som avses i artikel 17 c eller d ska ha rätt till ersättning, genom rättsliga förfaranden vid medlemsstatens behöriga domstolar, för skada, inbegripet rättegångskostnader, som förorsakats den personen till följd av anspråk vid domstolar i tredjeländer från personer, enheter och organ som avses i artikel 11.1 a eller b, i samband med ett avtal eller en transaktion vars genomförande har påverkats, direkt eller indirekt, helt eller delvis, av de åtgärder som införts enligt denna förordning, förutsatt att den berörda personen inte har faktisk tillgång till rättsmedlen inom den berörda jurisdiktionen.”

4. I artikel 12.1 ska led b ersättas med följande:

”b) överträdelser och problem med efterlevnaden, sanktioner som tillämpas vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och domar som meddelats av nationella domstolar.”

5. I artikel 15 ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner, inbegripet straffrättsliga påföljder när så är lämpligt, för överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och får beakta frivillig självredovisning av överträdelser av bestämmelserna i denna förordning som en förmildrande omständighet, i enlighet med respektive nationell rätt. Medlemsstaterna ska också föreskriva lämpliga åtgärder för förverkande av vinning från sådana överträdelser.”

6. Artikel 16a ska ersättas med följande:

”Artikel 16a

1. Information som lämnas till eller tas emot av kommissionen enligt denna förordning får endast användas av kommissionen för de ändamål för vilka den lämnades eller mottogs.

2. Alla handlingar som innehas av rådet, kommissionen eller unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten) i syfte att säkerställa efterlevnaden av de åtgärder som anges i denna förordning eller att förhindra överträdelse eller kringgående av dem, ska vara föremål för tystnadsplikt och ska omfattas av det skydd som ges av de regler som är tillämpliga på unionens institutioner. Det skyddet ska gälla för gemensamma förslag från den höga representanten och kommissionen till ändring av denna förordning och därmed relaterade förberedande handlingar.

Det ska presumeras att utlämnande av handlingar eller förslag som avses i första stycket skulle skada unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhet eller deras internationella förbindelser.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Luxemburg den 24 juni 2024.

På rådets vägnar

J. BORRELL FONTELLES

Ordförande